

Sygn. akt II Ca 314/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Małgorzata Brulińska

Sędziowie: Sędzia SO Piotr Jarmundowicz (spr.) Sędzia SR del. Jolanta Malik

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2016r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa E. P.

przeciwko J. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu

z dnia 10 grudnia 2015r.

sygn. akt IX C 1121/14

I. oddala apelację;

II. przyznaje adwokatowi C. W. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu 2952 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, w tym 552 zł podatku od towarów i usług.

Sędzia SO Piotr Jarmundowicz Sędzia SO Małgorzata Brulińska Sędzia SR del. Jolanta Malik

Sygn. akt II Ca 314/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu oddalił powództwo E. P. przeciwko J. Z. o zapłatę oraz zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia Śródmieścia we Wrocławiu na rzecz pełnomocnika – przyznanego powodowi z urzędu – kwotę 2 952 zł (wraz z VAT - em).

Sąd Rejonowy swoje rozstrzygnięcie oparł o następujące ustalenia faktyczne:

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Robert Kapica przeprowadził postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. przeciwko dłużnikowi E. P.. Postanowieniem z dnia 4 listopada 2011 r., wydanym w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) we W. prowadzonej przez Komornika Sadowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia Roberta Kapicę (KM 2995/09, KM 397/11) w ramach nadzoru nad egzekucją ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego Sąd

Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt IX Co 2877/09 przysądził na rzecz J. Z., syna J. i M., PESEL nr (...) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), składającego się z jednego pokoju, wnęki kuchennej, łazienki z WC i przedpokoju, o łącznej powierzchni użytkowej 20,08 m kw., będące przedmiotem licytacji w dniu 11 sierpnia 2011 r., za kwotę 83 651,25 zł, która została w całości zapłacona przez nabywcę gotówką. Na wniosek wierzyciela J. Z. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Robert Kapica wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi E. P. w celu wydania mieszkania i egzekucji eksmisji dłużnika. Pismem z dnia 31 października 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Robert Kapica poinformował E. P. o terminie czynności na podstawie art. 1046 k.p.c., których przedmiotem jest: opuszczenie, opróżnienie i wydanie lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) w związku z nie wykonaniem tego przez niego dobrowolnie. Dnia 28 listopada 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Robert Kapica przybył na miejsce czynności w celu dokonania eksmisji. Czynności dokonano z udziałem asysty Policji. Dłużnika zastano – odmówił dobrowolnego opuszczenia lokalu. Odmówił spakowania rzeczy osobistych i dokumentów. W trybie art. 814 k.p.c. dokonano przymusowego wyprowadzenia dłużnika z lokalu celem opróżnienia lokalu w całości na wysypisko miejskie ze względu na stan sanitarny lokalu i wszystkich ruchomości (brud, robactwo, śmieci). Wszelkie dokumenty dłużnika (papiery, wydruki z urzędów) zapakowano do skrzynki, książeczka oszczędnościowa banku (...) ze stanem oszczędności 220,00 zł złożono do depozytu sądowego, obrazki z wizerunkami świętych zapakowano do skrzynek. W rozmowie z przedstawicielem z MOPS komornik ustalił, że E. P. jest objęty stałą pomocą zasiłkową i monitoringiem, lecz odmówił i odmawiał przez ostatnie pół roku przewiezienia do domu opieki społecznej oraz innych lokali wskazanych przez MOPS, a jego stabilny stan psychiczny uniemożliwił przewiezienie go do zakładu leczniczego – pracownicy MOPS nie mają możliwości bez zgody E. P. przeniesienia go do innego lokalu. Komornik w międzyczasie zadzwonił na pogotowie ratunkowe i otrzymał zapewnienie przybycia na miejsce czynności lekarza, który ma stwierdzić stan zdrowia dłużnika. O godzinie 10:00 stawił się na miejsce czynności ratownik medyczny z pogotowia ratunkowego. E. P. odmówił wyjechania do szpitala, stwierdzono, że jest pod wpływem leków psychotropowych. Zapakowano spodnie, buty, sweter, kurtkę, okulary do worka. Dłużnik odmówił dobrowolnego opuszczenia lokalu, stosował opór, wobec powyższego przy pomocy funkcjonariuszy Policji został wyprowadzony z lokalu. Pozostałe rzeczy osobiste – ubrania – zapakowano do dwóch worków. Reszta ruchomości znajdujących się w lokalu z uwagi na stan (rzeczy zniszczone zagrażające skażeniem epidemiologicznym) zostały usunięte z lokalu w celu wywiezienia na wysypisko śmieci. Ubrania zapakowano do 3 worków, dokumenty do 1 worka i oplombowano i zawieziono do lokalu przy ul. (...), gdzie dłużnik miał wynajęty lokal. Dłużnik został odwieziony do szpitala, gdyż istniało podejrzenie zażycia przez niego silnych środków psychotropowych, pogotowiu przekazano dowód osobisty i ubrania osobiste. Wymieniono zamki do drzwi wejściowych, a klucze wydano wierzycielowi, który we własnym zakresie miał opróżnić lokal ze śmieci. Czynności trwały od godziny 9:00 do 11:00. W lokalu brak licznika energii, gazu i wody. Pismem z dnia 5 grudnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Robert Kapica zwrócił się do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu o zdeponowanie w depozycie Sądu książeczki oszczędnościowej (...) SA Oddział (...) należącej do E. P. ze stanem oszczędności w kwocie 220,00 zł. Po dokonanej eksmisji powód nie mógł dostać się do lokalu przy ul. (...) we W., z powodu wymiany zamków w drzwiach. Po 3 dniach od eksmisji część rzeczy została przywieziona E. P.. Pismem z dnia 21 grudnia 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Robert Kapica poinformował E. P., że jego rzeczy osobiste od 28 listopada 2012 r. były do jego dyspozycji w magazynie przy ul. (...) (worki z rzeczami osobistymi wraz z dokumentami).

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Spornym w sprawie było istnienie oraz wartość wskazanych przez powoda ruchomości oraz fakt wystąpienia szkody. Ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy oparł się na dowodach z dokumentów w aktach egzekucyjnych Komornika Sądowego Roberta Kapicy o sygn. KM 397/11 i KM 929/12, a w szczególności postanowieniu o przysądzeniu własności na rzecz pozwanego z dnia 4 listopada 2011 r. na okoliczność ustalenia tytułu prawnego pozwanego do lokalu przy ul. (...) we W., protokole eksmisji z dnia 5 grudnia 2012 r. na okoliczność jej przebiegu oraz zeznaniach powoda.

Sąd Rejonowy powołując się na przepisy art. 6 k.c., art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. uznał, że stron powodowa nie udowodniła swojego roszczenia, dlatego powództwo należało oddalić. W jego ocenie nie zaistniały również przesłanki odpowiedzialności deliktowej (art. 415 k.c.). Zdaniem Sądu pierwszej instancji powód nie udowodnił swoich twierdzeń zarówno co do tego, że rzeczy, które zostały opisane w pozwie znajdowały się w lokalu mieszkalnym w dacie opróżnienia lokalu, jak też czy w istocie był właścicielem tych przedmiotów. Sąd ów wskazał, że powód nie był w stanie ich sprecyzować i opisać w sposób, który umożliwiłby dokonanie ich wyceny (czego dowodem są zeznania powoda z 3 grudnia 2015 r.). Pozwany zaprzeczył, że takowe przedmioty znajdowały się w pomieszczeniu gdy je otrzymał. Dlatego też powództwo odszkodowawcze pozostaje całkowicie nieudowodnione. Sąd Rejonowy wskazał również, że powód nie wykazał, by zaboru rzeczy dokonał pozwany, ewentualnie, że zostały błędnie zakwalifikowane przez komornika przeprowadzającego egzekucję, jako rzeczy nieposiadające żadnej wartości ekonomicznej, żadnej wartości majątkowej i wyrzucone. Z protokołu eksmisji wynika, że pozostałe ruchomości jako nienadające się do użytku, nieprzedstawiające wartości usunięto. Rzeczony protokół i załączone fotografie stanowią dowód o przebiegu eksmisji i brak jest przy tym podstaw, by stwierdzić, że w trakcie tej eksmisji pozwany dokonał zaboru jakichkolwiek ruchomości. Brak jest – co istotniejsze – dowodów wskazujących na to, że rzeczy te w istocie znajdowały się w lokalu mieszkalnym przy ul. (...) we W.. Niezależnie od powyższego Sąd pierwszej instancji wskazał, iż powód nie zabezpieczył swoich interesów, a mianowicie otrzymując zawiadomienie o planowanym terminie czynności polegających na opuszczeniu i opróżnieniu lokalu w żadnym zakresie nie przygotował swoich rzeczy, nie spakował, nie przygotował tych rzeczy do usunięcia, nie wskazał, gdzie mają być przeniesione, tak by zabezpieczyć je przed tym usunięciem. Sąd Rejonowy wskazał ponadto, że nie oceniał samego przebiegu czynności i tego czy powód został zasadnie czy nie i w sposób prawidłowy osobiście usunięty z lokalu mieszkalnego przy ul. (...) we W., albowiem jest to poza kwestią odszkodowania za utraczone ruchomości.

Apelację od tego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucał naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób błędny, nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego i w konsekwencji uznanie, że powód nie wykazał istnienia i wartości poniesionej szkody, kiedy to prawidłowa ocena dowodów znajdujących się w aktach sprawy prowadzić musi do wniosków przeciwnych. Ponadto błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód nie wykazał istnienia i wartości poniesionej szkody, co skutkowało błędnym uznaniem przez Sąd I instancji, że powództwo winno podlegać oddaleniu w całości, kiedy to poprawna analiza stanu faktycznego niniejszej sprawy, a zwłaszcza zeznań powoda i treści jego pism procesowych prowadzi do wniosku, iż powód udowodnił fakt istnienia szkody, i jej wartości, wskutek działania pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zważył, że postępowanie apelacyjne oparte jest na apelacji pełnej cum beneficio novorum, której istota polega na tym, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę ponownie, to znaczy jeszcze raz bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji (zobacz: uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, mająca moc zasady prawnej z 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/2007 OSNC 2008/6 poz. 55). Sąd drugiej instancji, zachowując pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia, ma obowiązek merytorycznie rozpoznąć sprawę, nie ograniczając się tylko do skontrolowania legalności orzeczenia wydanego przez sąd pierwszej instancji. Rozpoznając sprawę kontynuuje postępowanie rozpoczęte w sądzie pierwszej instancji. Jest również sądem, który przeprowadza - jeśli zachodzi konieczność - własne postępowanie dowodowe, w którym istnieje możliwość powtórzenia i uzupełnienia dowodów przeprowadzonych w sądzie pierwszej instancji oraz uwzględnienia nowych faktów i dowodów. Skoro istotą postępowania apelacyjnego jest merytoryczne sądenie sprawy, to sąd drugiej instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu przed sądami obu instancji.

Realizując powyższe obowiązki, Sąd Okręgowy po rozważeniu na nowo całego zebranego w sprawie materiału dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w konsekwencji czego uznał, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest trafne.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Odwoławczy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w sprawie niniejszej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1998 r., II CKN 923/97 - OSNC 1999, z. 3, poz. 60; z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 21/98 - OSNAP 2000, Nr 4, poz. 143; z dnia 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98 - LEX nr 50863; z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 227/03 - LEX nr 585855; z dnia 20 maja 2004 r., II CK 353/03 - LEX nr 585756; z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09 - LEX nr 518138; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09 - LEX nr 602700).

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest bezzasadny. Sąd Odwoławczy zważył, że skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania przez skarżącego, że Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz nie dokonał wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 1998 r. II UKN 151/98 - OSNAPiUS 1999/15/492; z 4 lutego 1999 r. II UKN 459/98 - OSNAPiUS 2000/6/252; z 5 stycznia 1999 r. II UKN 76/99 - OSNAPiUS 2000/19/732). Podkreślić trzeba, że jeśli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906). Zważyć bowiem trzeba, że zarzut naruszenia przez sąd tego przepisu może okazać się zasadny tylko wtedy, gdy orzekający sąd wyjdzie poza granice swobodnej oceny dowodów. Oznacza to, że jeśli sąd I instancji, po wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego, wyprowadził z dowodów wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to nawet jeśli z tego samego materiału dowodowego dałoby się wysnuć inne wnioski, sąd odwoławczy nie może ingerować w dokonane ustalenia faktyczne (por. np.: wyrok Sądu Najwyższego z: 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56096; 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższym kryteriom. Apelacja powoda nie wykazała uchybień w rozumowaniu Sądu I instancji, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Wbrew twierdzeniom apelującego Sąd I instancji prawidłowo ocenił, iż powód nie zdołał wykazać, że pozwany jest odpowiedzialny za szkodę, którą poniósł w wyniku prowadzonych czynności egzekucyjnych w sprawie KM 929/12. Trafnie Sąd Rejonowy wskazał, że z treści protokołu przymusowego wyprowadzenia dłużnika w dniu 28 listopada 2012 r. wynika, że rzeczy osobiste dłużnika - ubrania zapakowano do worków. Resztę ruchomości z uwagi na stan – zagrożenie epidemiologiczne – usunięto celem wywiezienia na wysypisko śmieci. Ubrania i rzeczy osobiste dłużnika zawieziono natomiast do lokalu przy ul. (...) we W. (patrz k. 48 – 49 akt egzekucyjnych KM 929/12). Mając powyższe na uwadze nie sposób jest przyjąć, w ślad za skarżącym, że zdołał wykazać, zarówno wyrządzenie mu szkody przez pozwanego oraz jej wysokość. W tym celu powód winien był bowiem wykazać, że powyższe ruchomości znajdowały się w jego lokalu w dacie czynności egzekucyjnej, nie zostały odwiezione do lokalu przy ul. (...) we W. oraz zostały zniszczone lub zatrzymane przez pozwanego. Ciężar wykazania tych okoliczności na mocy art. 6 k.c. obciążał wyłącznie powoda. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Tymczasem na podstawie zaofierowanego przez powoda materiału dowodowego nie sposób było ustalić powyższych okoliczności. Także w apelacji powód nie wskazuje dowodów, które pozwoliłyby dokonać odmiennych, aniżeli Sąd I instancji, ustaleń faktycznych w tym zakresie. Tym samym podniesiony zarzut naruszenia normy art. 233 § 1 k.p.c. był bezzasadny.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji w zaskarżonym wyroku nie naruszył żadnych norm prawa materialnego. Prawdłowo zastosował do oceny żądania powoda normę art. 6 k.c. w związku z art. 415 k.c. Sąd Odwoławczy w całości podziela trafną argumentację prawną Sądu I instancji, w związku z czym nie ma potrzeby jej powielania.

W konsekwencji apelacja powoda, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlegała oddaleniu na zasadzie art. 385 k.p.c. o czym Sąd Okręgowy orzekł w pkt I wyroku.

Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, udzielonej w tej sprawie powodowi, znajduje uzasadnienie w § 2 w związku z § 4 ust. 1 i 3 w związku z § 8 pkt. 5 i § 16 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801) w związku z § 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U z 2016 r., poz. 1714). Mając na uwadze wartość przedmiotu zaskarżenia, stawki wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, jak również złożone oświadczenie o niepokrytych przez powoda kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu, należało przyznać pełnomocnikowi z urzędu powoda wynagrodzenie w wysokości brutto 2 952 zł. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.

Piotr Jarmundowicz Małgorzata Brulińska Jolanta Malik